

## NOTAT

### Skema til interessetilkendegivelse til forsøgsordning med frilandsbyer og -øer

Landdistrikterne og småøerne har mange aktive borgere og foreninger, der arbejder for at vende en negativ udvikling, og som har gode idéer til forandring. Forskellige landdistriktskommuner og -aktører peger på, at nogle lovgivningsmæssige rammer hindrer lokal udvikling, hvorfor mange gode idéer til udvikling støder på grund. Det kan f.eks. være etablering af attraktive boliger, erhvervsudvikling og arbejdsfaciliteter, omsorgsfunktioner, nødvendige services og infrastruktur.

Aftalepartierne bag den politiske aftale ”[Mere liv i bymidter og landdistrikter](#)” er derfor enige om, at der skal igangsættes en afdækning af interessen for deltagelse i en forsøgsordning med frilandsbyer med henblik på i 1. halvdel af 2023 at træffe beslutning om, hvorvidt der skal igangsættes en forsøgsordning med frilandsbyer, herunder hvilke regler der med forsøgsordningen gives frihed fra.

Kriterierne for at kunne indsende en interessetilkendegivelse er følgende:

- Der er tale om en landsby med maksimalt 1.500 indbyggere eller en af de 27 småøer under Sammenslutningen af Danske Småøer.
- Der er tale om en landsby beliggende i et landdistrikt<sup>1</sup>.
- Der søges af en forening eller et lokalråd, der kan siges at repræsentere lokalsamfundet.
- Landsbyen/småøen er udfordret (fx ved et fald i befolkningstal over en årrække, forfald i det fysiske miljø eller udtynding af funktioner og services gennem mange år).
- Landsbyen/småøen rummer et potentiale for at vende udviklingen og styrke et levende lokalsamfund, herunder at der er lokal kapacitet til at gennemføre projektet.

Nedenstående skema skal udfyldes og indsendes til [frilandsby@landdistrikterne.dk](mailto:frilandsby@landdistrikterne.dk) ved interessetilkendegivelse til forsøgsordningen med frilandsbyer. Er der spørgsmål til processen eller andet, kan de også rettes til denne mail, hvor de vil blive besvaret hurtigst muligt.

---

<sup>1</sup> Definitionen af et landdistrikt er parallel til Landdistriktpuljens definition af et landdistrikt. Lokalsamfund i hovedparten af hovedstadsområdet kan ikke komme i betragtning. Landsbyer beliggende i nærheden af større byer som fx Aarhus, Esbjerg, Roskilde, Kolding og Sønderborg kan ikke komme i betragtning. I behandlingen af den enkelte interessetilkendegivelse, vil det bero på en konkret, individuel vurdering, hvorvidt landsbyen kan anses for at være beliggende i et landdistrikt.

Interesstillkendegivelser til forsøgsordning med frilandsbyer og -øer kan indsendes i perioden 1. marts til 1. juni 2022. Herefter er det ikke længere muligt at komme i betragtning til forsøgsordningen.

Efter den indledende fase og hvis landsbyen/småøen lever op til kriterierne ovenfor, er det en forudsætning for at indgå i det videre arbejde med forsøgsordningen, at kommunen understøtter arbejdet på følgende vis:

- Kommunen forpligtiger sig til at understøtte projektet med indsatser, der kan styrke lokalsamfundet, som fx servicefunktioner, kulturliv og fritidsaktiviteter samt eventuelt anvendelse af borgerbudgettering.
- Kommunen forpligtiger sig til – såfremt der træffes politisk beslutning om en forsøgsordning – at nedsætte et lokalråd eller samarbejde med eksisterende lokalråd og give dem rådighed over borgerbudgetter. Med borgerbudgetter stilles en mindre del af de kommunale midler til rådighed for landsbyens/småøens borgere, som finder ud af, hvordan midlerne bruges bedst til at styrke lokalområdet.

Sekretariatet bistår med dialogen mellem kommunen og landsbyen/foreningen med henblik på at indhente tilsagn herom i denne fase, som forløber hen over efteråret 2022.

### Skema til interessetilkendegivelse

I skemaet herunder kan I udfylde de informationer, der skal bruges for at tilkendegive jeres interesse for at deltage i en forsøgsordningen med frilandsbyer, såfremt der senere træffes politisk beslutning om at igangsætte en sådan. Foreningen eller lokalrådet vil blive kontaktet af sekretariatet med henblik på evt. afklaring af enkelte forhold samt den videre proces.

For at få skemaet tilsendt som word-fil kan du sende en mail til [fri-landsby@landdistrikterne.dk](mailto:fri-landsby@landdistrikterne.dk)

Information	Noter oplysningerne i boksen herunder
1. Navn på landsbyen/småøen:  Antal indbyggere: (Er der tale om klyngelandsbyer/-småøer må den største landsby/småø i klyngen maksimalt have 1.500 indbyggere)	Drejø  64
2. Kontaktperson(er) <ul style="list-style-type: none"><li>• Navn</li><li>• Telefon</li><li>• E-mail</li></ul>	Gammelhavn Havnelaug Lars Milling 6168 5843 milling@drejo.dk

<p>3. Motivation for og beskrivelse af projektet, som ønskes omfattet af forsøgsordningen med fri-landsbyer.</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Beskriv det initiativ/ projekt, der ønskes gennemført</li> <li>• Beskriv de udfordringer, der opleves, samt konsekvenser heraf</li> <li>• Beskriv evt. hvilke initiativer, der er gået forud</li> </ul> <p>Om nødvendigt kan denne information vedlægges i et særskilt bilag. Det er dog vigtigt, at skemaet kan læses og forstås uden brug af bilag, da det er skemaet, som lægges til grund for interestilkendegivelsen.</p>	<p>Drejø er som alle andre danske småøer helt afhængig af sin besejling. Drejø har to havne - øens historiske anløbsplads Gammelhavn - og Nyhavn hvorfra færgerne sejler til Svendborg. Det er helt afgørende for Drejø at bevare den historiske gammelhavn, da den er en vital del af øens sjæl og samtidig porten til halvdelen af den søværts turismeomsætning. Gammelhavn er imidlertid lukningstruet pga tilsanding, som er vanskelig at håndtere for øen. Dels af økonomiske grunde på grund af myndighedsforhold.</p>
<p>4. Oplysninger om foreningen eller lokalrådet.</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Navn</li> <li>• Formål (repræsentation for landsbyen eller småøen)</li> <li>• Vedtægter (evt. som bilag)</li> </ul> <p>Der findes i dag foreninger i mange former som fx bylaug, beboerforeninger, borgerforeninger, landsbyråd, lokalfora mv. Det væsentlige er, at formålet generelt er at varetage interesser for beboerne i lokalområdet.</p>	<p>Spørgsmålet om havnen nyder almindelig opbakning på øen, som alle kan se det vitale i. Projektet nyder derfor almindelig opbakning og koordineres af ørepræsentanten, der er folkevalgt. Gammelhavn bestyres af et Havnelaug med Lars Milling som Formand.</p>

<p>5. Foreningens eller lokalrådets forudsætninger for at gennemføre projektet</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Her skal I beskrive, hvilken kapacitet foreningen/lokalrådet besidder i forhold til at kunne gennemføre projektet (fx faglige kompetencer, erfaringer med mere)</li> </ul>	<p>Der er den nødvendige kapacitet på Drejø til at gennemføre en modernisering af Gammelhavn i et godt samarbejde med myndighederne - herunder ikke mindst Svendborg Kommune.</p>
<p>6. Beskrivelse af alle eventuelle vedlagte bilag</p>	<p>Bilag med kort der placerer Gammelhavns beliggenhed på Drejø          Bilag med vedtægter for Gammelhavn Havnelaug.</p>